

Statenvoorstel 15/17

Voorgestelde behandeling

Procedurevergadering : 13 maart 2017

PS-vergadering : *Wordt ingevuld door de griffie*

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

Onderwerp

Procedure wensen en bedenkingen deelname in Stichting Automotive Campus

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De [Automotive Campus](#) is een innovatieve werklocatie gericht op bedrijven, kennis- en onderwijsinstellingen op het gebied van automotieve. Gemeente Helmond, private partijen Hurks Vastgoedontwikkeling en Bouwbedrijf Van de Ven en de provincie (campuspartners) hebben een versnellingsprogramma in gang gezet voor de Automotive Campus. Een van de speerpunten hiervan is het opzetten van een campusorganisatie, onder te brengen in Stichting Automotive Campus (SAC). Deze stichting heeft als doel voortrekker te zijn in de (door)ontwikkeling van de Automotive Campus. Gedeputeerde Staten zijn voornemens om toe te treden tot de SAC. De toetreding van de Provincie Noord-Brabant en Gemeente Helmond tot de SAC betekent dat er sprake is van een nieuwe deelneming, in dit traject trekken we samen op met de gemeente. Oprichting van de stichting is nodig om de campusorganisatie in staat te stellen zelfstandig te kunnen opereren en het belang van de Automotive Campus als geheel te kunnen dienen. Door als een zelfstandige entiteit verder te gaan wordt aan slagkracht gewonnen.

De provincie neemt ook de participatie van de BOM Brabantse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijventerreinen (BOM BHB) in de Automotive Campus over. Dit is in lijn met de [Meerjarenplan 2017 - 2020](#) van de BOM, waarin is vastgelegd dat de provincie Noord-Brabant vanaf [1 januari 2017](#) zelf verantwoordelijkheid draagt voor de innovatieve werklocaties.

Het voorstel

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken conform. art. 158 provinciewet met betrekking tot het voornemen van GS deel te nemen aan de Stichting Automotive Campus.¹

---

¹ Oprichting voorzien uiterlijk 1 april 2017

2. De geheimhouding te bekrachtigen die Gedeputeerde Staten hebben opgelegd omtrent de inhoud van de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

Aanleiding

In 2009 is in Helmond de Automotive Campus opgericht. De Automotive Campus betreft de ontwikkeling van een open innovatie clusterlocatie in gemeente Helmond. De Automotive Campus is opgericht als High Tech Automotive Campus op initiatief van de Stichting Brainport. Het idee was om voort te borduren op de in Helmond reeds aanwezige cluster van automotieve bedrijven. Dit gegeven was voor TNO Automotive de reden om in 2008 integraal haar automotieve onderzoeksfaciliteiten te verhuizen van Delft naar Helmond. Later zijn hier in samenwerking met de gemeente Helmond, de Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM) en het Ministerie van Economische zaken onder andere de Automotive Facilities Brainport Center en het A270-living lab gerealiseerd. Dit zijn unieke faciliteiten waarvan onder andere [TNO](#) (onderzoeksorganisatie op het gebied van smart mobility) en [Tass International](#) (aanbieder van testfaciliteiten en -software voor de automotieve industrie) gebruik maken in het testen voor hun internationale OEM (Original Equipment Manufacturer)-klanten. De campus is een belangrijk kristallisatiepunt op het gebied van automotieve in Brabant. De campus levert een belangrijke bijdrage aan het versterken van het ecosysteem en de herkenbaarheid van Brabant als herkenbare automotieve en smart mobility regio. Dit doen we in nauwe samenwerking met Gemeente Helmond en andere partners. De campus heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een plek waar circa 40 bedrijven en 520 medewerkers/onderzoekers werken en circa 120 studenten studeren en werken aan praktijkopdrachten. Eind 2016 heeft Summa College Automotive [bekend](#) gemaakt naar de Automotive Campus te gaan verhuizen, in totaal gaat het hier om 450 studenten.

In 2014 is ten behoeve van de doorontwikkeling van de campus de '[Visie 2014-2018 Driven to move the future](#)' opgesteld. Hierin zijn ambities en plannen geformuleerd voor de ontwikkeling van de Automotive Campus. In opdracht van de gemeente Helmond, Hurks Vastgoedontwikkeling, Bouwbedrijf Van de Ven en de provincie Noord-Brabant heeft Buck Consultants International (BCI) in 2016 een marktverkenning uitgevoerd. Deze marktverkenning had als doel om inzicht te verschaffen in het ontwikkelpotentieel van de Automotive Campus. BCI heeft geadviseerd een versnellingsprogramma op te zetten om de groeidoestellingen uit de visie (Driven to move the future) waar te kunnen maken. Hoofdconclusie van de analyse van BCI is dat het nog ontbreekt aan een krachtige organisatie voor de Automotive Campus. De veelheid aan betrokken partijen en stakeholders bij de campus maken dat veel organisatorische zaken tot nog toe complex geregeld zijn en ontwikkelingen worden belemmerd. Samengevat adviseert BCI het volgende:

- § scherpe ontwikkeling en implementatie van het Automotive Campus-concept;
- § krachtig, gestroomlijnd en transparant marketing- en acquisitieproces;

- § verdere ontwikkeling en stimulering van het ecosysteem op en rondom de campus, waardoor het campus-vestigingsklimaat als vliegwiel gaat werken in de aantrekkingskracht op bedrijven en kennisinstellingen.

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

Op 18 juli 2016 hebben de vier campuspartners een financieel commitment uitgesproken voor de oprichting en financiering van de campusorganisatie. Het resultaat van deze toezegging is het businessplan voor de Stichting Automotive Campus dat in de jaren 2017-2019 invulling gaat geven aan de campusorganisatie en het initiatief gaat nemen voor versterkte doorgroei van de Automotive Campus conform het advies van BCI. De campusorganisatie wordt het aanspreekpunt en boegbeeld voor externe partijen en huidige campusbewoners (o.a. kennisinstellingen en bedrijven) en de organisatie zal daarin zelfstandig moeten opereren.

De grondeigenaren van de campus blijven verantwoordelijk voor hun eigen grondexploitatie. In het verleden was er onduidelijkheid over het aanspreekpunt van de Automotive Campus en wie verantwoordelijk was voor het neerzetten van het 'concept' in de markt. Door vanaf nu een centraal aanspreekpunt ('dedicated katrekker') aan te stellen, wordt die onduidelijkheid opgelost.

Provinciale betrokkenheid bij de campus

De Automotive Campus wordt ontwikkeld in samenwerking met publieke (gemeente Helmond) en private partners (Hurks en Van de Ven). Deze partners zijn ook grondeigenaar van een deel van de campus. De provincie participeert in de grondexploitatie en parkeerexploitatie op het stuk grond dat in eigendom is van de gemeente Helmond. Ontwikkeling en realisatie van campussen en toplocaties leveren een belangrijke bijdrage aan de versnelling en versterking van de innovatiekracht van een regio. De provincie is om die reden ook vanaf het begin betrokken bij de ontwikkeling van de Automotive Campus in Helmond. De provinciale betrokkenheid in de campus, en in werklocatieontwikkeling in het algemeen, is groter geworden door het overnemen van de taken die in het verleden door de BOM BHB werden uitgevoerd. Voor de Automotive Campus betekent dit concreet dat de BOM BHB participatie in de Automotive Campus door het provinciaal ontwikkelbedrijf is overgenomen.

Bevoegdheid

Conform artikel 158, lid 2 van de Provinciewet wordt door de Gedeputeerde Staten het besluit tot een deelneming, in dit geval in een stichting, niet genomen voordat de Provinciale Staten gevraagd zijn wensen en bedenkingen te formuleren. Het verstrekken van de (begrotings)subsidie is een bevoegdheid van Gedeputeerde Staten op grond van de Algemene Subsidie Verordening.

Doel

De uitvoering van de SAC op een gedegen wijze organiseren en strategische sturing vanuit de provincie mogelijk maken. De taakstelling van de SAC draagt bij aan de provinciale doelstelling om de ontwikkeling van de Brabantse

topsectoren en campussen te stimuleren en te faciliteren t.b.v. de versnelling en versterking van de regionale innovatiekracht.

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

Argumenten

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken conform art. 158 provinciewet met betrekking tot het voornemen van GS deel te nemen aan de Stichting Automotive Campus.

1.1. Succesvolle doorontwikkeling van de Automotive Campus is van strategisch provinciaal belang

Het hart van de automotive sector is gevestigd in Zuid-Nederland, met de grootste concentratie van bedrijven in de Brainportregio Zuidoost-Brabant. Binnen deze regio heeft Helmond een bijzondere positie, van oudsher zijn hier diverse automotive bedrijven gevestigd (begonnen met het toenmalige ontwikkelingslaboratorium van VolvoCar in de jaren '70). Vanuit deze positie is dan ook de Automotive Campus te Helmond ontstaan.

Met de provinciale deelname aan de Stichting Automotive Campus wordt een provinciaal belang gediend, namelijk het ontwikkelen van een innovatie bevorderende werklocatie (type innovatiecampus) die ten dienste staat van de Brabantse ambitie om tot de Top-5 kennis en innovatieregio's te horen (en te blijven). De ontwikkeling van prioritaire economische clusters en open innovatie ecosystemen, zoals de Automotive Campus in Helmond, is in lijn met het Bestuursakkoord. De (succesvolle) ontwikkeling van de Automotive Campus is voor Brabant, naast innovatie belang, ook van strategisch belang in het kader van de Brabantse internationale propositie als living lab op het gebied van smart & green mobility. Zonder de provinciale bijdrage kan de oprichting en uitvoering van de stichting en de campusorganisatie onvoldoende van de grond komen.

1.2. Provinciale deelname in de SAC past binnen bestaand beleid

De provincie Noord-Brabant heeft de ambitie, zoals verwoord in de Agenda van Brabant, om tot de top van de Europese kennis- en innovatieregio's te behoren. Voor ons ligt de nieuwe opgave in het faciliteren van een nieuw type werklocaties dat specifiek bijdraagt aan een top vestigingsklimaat in Brabant en de innovatiekracht van de Brabantse bedrijven. Om de top-5 regio te worden en te blijven is een excellent vestigingsklimaat van vitaal belang. Het economisch beleid van de provincie is gericht om een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van technologische kennis en het omzetten van deze kennis in succesvolle product-marktcombinaties. Om innovatieve economische bedrijvigheid in de Brabantse regio te stimuleren zijn broedplaatsen en open innovatie van belang. Om dit mogelijk te maken participeert de provincie in (o.a.) campusontwikkeling waar in triple helix verband innovatie en ontwikkeling van kennis en producten plaatsvindt. In de Agenda van Brabant is verwoord dat campusontwikkeling, gekoppeld aan een (boven)regionale agenda, nadrukkelijk kansen biedt om de ambitie van Brabant te realiseren.

Participaties in de verschillende campusontwikkelingen in Brabant zijn een voorbeeld van moderne samenwerkingsvormen waar de provincie via netwerksturing als een van de partners, met beperkte inzet, beleidsdoelen op

een effectieve en efficiënte wijze nastreeft. In het uitvoeringsprogramma Werklocaties wordt aan de provincie een grote rol toegeschreven aan het faciliteren en ontwikkelen van (open innovatie) campussen en toplocaties.

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

1.3. Stichtingsvorm sluit goed aan bij het karakter van de campusorganisatie
Stichtingen als juridische entiteit zijn met name bedoeld voor organisaties zonder winstoogmerk. Dit sluit goed aan bij het karakter van de campusorganisatie. Deze krijgt een acceleratiefunctie voor de Automotive Campus zonder daarbij significante inkomsten te genereren. In vergelijkbare projecten en organisaties is de stichting de meest gebruikte vorm om publieke en private partijen in één juridische entiteit samen te brengen. De stichtingsvorm geeft de provincie de mogelijkheid haar belang te laten vertegenwoordigen in een raad van toezicht zonder direct uitvoerende taken op zich te nemen of verplichting tot het eigenaarschap van bijvoorbeeld een BV.

1.4. Het businessplan van de SAC geeft richting aan de inhoudelijke sturing
De 'Stichting Automotive Campus' (SAC) wordt de verschijningsvorm van de campusorganisatie, die de komende jaren verantwoordelijk wordt voor het aantrekken van nieuwe kennisinstituten, innovatieprojecten, bedrijven en versterking van het vestigingsklimaat op de campus. De campusorganisatie is gericht op brede stimulering van de campus. De primaire focus ligt niet op gebieds- en vastgoed gerelateerde zaken, maar op een heldere profilering van de campus naar de buitenwereld en versterking van het interne ecosysteem. De grondeigenaren van de Automotive Campus blijven primair verantwoordelijk voor de eigen grond- en vastgoedexploitatie. De taakstelling van de stichting is drieledig en zal in fasen worden uitgevoerd:

- § mee-ontwikkelen en bewaken van het Automotive Campus-concept;
- § aantrekken van nieuwe bedrijven, kennisinstituten, innovatieprojecten voor de campus;
- § uitbouwen van het ecosysteem op en rondom de campus en versterking van het vestigingsklimaat.

In de eerste fase zal de focus daarnaast sterk liggen op het stevig neerzetten van het campus-concept. In de fases daarna zal die focus verschuiven naar doorgroei en het versterkt inzetten op de het aantrekken van nieuwe bedrijven en kennisinstellingen. In het businessplan is een gespecificeerde begroting 2017-2019 opgesteld waar de campusorganisatie zich aan dient te houden.

1.5. De governance is solide georganiseerd, de provincie krijgt invloed op strategische (bij)sturing van de SAC

De governance van de campus wordt gevormd door een stichting, de Stichting Automotive Campus. De provincie is één van de 'founding fathers' van de stichting en lid van de Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht wordt in eerste instantie gevormd door de stakeholders die oprichting van de SAC mogelijk hebben gemaakt. De Raad van Toezicht heeft geen uitvoerende taken.

Raad van Toezicht	Directie
Bestaat uit vertegenwoordigers van de 'founding fathers': <ul style="list-style-type: none"> - Gemeente Helmond - Provincie Noord-Brabant - Hurks Vastgoedontwikkeling - Bouwbedrijf v/d Ven <u>Verantwoordelijk voor:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Toezicht op stichting als geheel - Controle van de directie - Vertegenwoordigen en borgen belangen stakeholders 	Directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de campus. <u>Verantwoordelijk voor:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Rapporteert aan de Raad van Toezicht - Functioneren campusorganisatie - Gezonde financiële operatie - Aanspreekpunt zijn voor campusbewoners, stakeholders en overige belanghebbenden

Datum
20 februari 2017

Documentnummer
GS: 4150157
PS: 4153476

Het algemene bestuur en de dagelijkse leiding van de stichting zijn in handen van de directie. De directeur is statutair verantwoordelijk en heeft beslissingsbevoegdheden binnen de gestelde kaders die bepaald worden door de Raad van Toezicht. De directie is hiermee verantwoordelijk voor het dagelijkse reilen en zeilen van de stichting en daarmee ook voor de dagelijkse gang van zaken op de Automotive Campus. Er zullen afspraken worden gemaakt met de directie over monitoring en verantwoording.

Figuur 1: organogram stichting

Zoals in figuur 1 te zien is, legt de Stichting verantwoording af aan de Raad van toezicht met 'Founding Fathers'. De provincie Noord-Brabant zal vertegenwoordigd zijn in deze Raad van Toezicht en zo strategisch kunnen sturen. Het wel of niet instellen van een Raad van Advies dient nog door de 'Founding Fathers' te worden besloten.

1.6. *In 2018 zal er een tussenevaluatie plaatsvinden, in 2019 eindevaluatie*
Er vindt een tussenevaluatie plaats na één jaar, de resultaten van de SAC zullen na één jaar geëvalueerd worden om te beoordelen of de voorziene en gewenste doelstellingen gehaald worden. Dit geeft de Raad van Toezicht mogelijkheden om, waar nodig, bij te sturen. In 2019 zal evaluatie van het

functioneren van de SAC plaatsvinden evenals het opmaken van de balans wat betreft de groei en ontwikkeling van de Automotive Campus.

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

2. De geheimhouding te bekrachtigen die Gedeputeerde Staten hebben opgelegd omtrent de inhoud van de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel

2.1. De bijlagen 1 en 2 worden in vertrouwen gedeeld tussen de campuspartners

De SAC wordt in een vertrouwelijke samenwerking met de bedrijven Hurks en Van de Ven opgezet. Geheimhouding is noodzakelijk gezien het feit dat deze bijlagen vertrouwelijk zijn gedeeld en dat zij bedrijfsgegevens bevatten waarvan de openbaarmaking het bedrijfsbelang van de bedrijven zou kunnen benadelen. In artikel 25, derde lid, van de Provinciewet is bepaald dat een aan provinciale staten opgelegde verplichting tot geheimhouding vervalt, indien de oplegging niet door provinciale staten in hun eerstvolgende vergadering wordt bekrachtigd. Wij stellen U voor om de opgelegde geheimhouding voor de bijlagen 1 en 2 bij dit voorstel te bekrachtigen. De bijlagen liggen onder geheimhouding tot en met 24 maart 2017 ter inzage bij de griffie.

Kanttekeningen

1. Geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken conform. art. 158 provinciewet met betrekking tot het voornemen van GS deel te nemen aan de Stichting Automotive Campus.

1.1. Er is onzekerheid over continuïteit van de campusorganisatie omdat de financiering voor drie jaar is geborgd

In 2019 zal evaluatie van het functioneren van de stichting plaatsvinden evenals het opmaken van de balans wat betreft de groei en ontwikkeling van de Automotive Campus. Omdat de financiering voor de campusorganisatie voor drie jaar is gewaarborgd zal op dat moment ook de toekomst van de campusorganisatie worden besproken. De continuïteit van de organisatie na drie jaar hangt logischerwijs af van de behaalde resultaten, de campusorganisatie krijgt drie jaar de tijd om zich te bewijzen. Na de evaluatie zal de provincie met de campuspartners in gesprek gaan of en in welke vorm de campusorganisatie actief zal zijn. Hiermee wordt een GO/NO GO moment gecreëerd om wel of niet verder te gaan met de campusorganisatie. De provincie zal sturen op het ontwikkelen van een financieringsmodel waarbij de campusorganisatie grotendeels zelfstandig kan opereren.

1.2. Het is aannemelijk dat de gemeente en provincie ook na 2019 nog een deel van de kosten zullen moeten blijven meefinancieren

Het commitment van 'founding fathers' voor de campusorganisatie geldt in principe voor drie jaar (businessplan-periode bestrijkt de jaren 2017-2019). De funding van de campusorganisatie na drie jaar is nog onzeker en medeafhankelijk van het succes en de resultaten die door de campusorganisatie in drie jaar worden geleverd. BCI geeft op dit moment al aan dat op basis van de jarenlange ervaringen met campussen en science parken in Nederland het zeer aannemelijk is dat de gemeente en de provincie een deel van de kosten

zullen moeten blijven meefinancieren, ook vanwege de eigendomssituatie. De keuze van de provincie om een financiële bijdrage ook na 2019 te leveren zal afhangen van de evaluatie in 2019 waarin de meerwaarde en de effecten van de SAC zullen worden geëvalueerd.

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

Financiën

Er zijn geen andere financiële consequenties aan dit voorstel verbonden dan waartoe u op 20 mei 2016 al heeft besloten, namelijk het beschikbaar stellen van € 10,5 miljoen voor Uitvoeringsprogramma Werklocaties. De totale kosten voor de campusorganisatie, voor een periode van drie jaar, bedragen € 1.975.000, de provinciale bijdrage is € 625.000. Deze bijdrage legt beslag op Programmalijn 4 van het Uitvoeringsprogramma; *participatie en ontwikkeling van de economische clusters en campussen*, waar in totaal € 5.840.000 voor beschikbaar is. Deze bijdrage wordt gedekt uit begrotingspost 0002489, Uitvoeringsprogramma Werklocaties.

Europese en internationale zaken

Er is geen sprake van ongeoorloofde staatssteun.

Planning

Medio maart: Bekendmaking directeur SAC

1 april: Uiterlijke datum oprichting SAC

Bijlagen

- 1 Businessplan Stichting Automotive Campus (Geheim)
- 2 Marktverkenning Buck Consultants International (Geheim)
- 3 Concept-statuten Stichting Automotive Campus

Datum

20 februari 2017

Documentnummer

GS: 4150157

PS: 4153476

Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

ir. A.M. Burger

Auteur: M. Klempic, mklempic@brabant.nl, cluster Economie en
Internationalisering en Programma Werklocaties